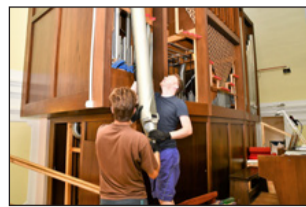

AJKAI SZÓ

ASZ

„Gondolkoj globálisan, cselekedj lokálisan!”

Nem csak szebb lett,
szebben is szól... 4. oldal

Szem előtt van, mégsem
kap elég figyelmet 5. oldal

„Megért egy estet” 6. oldal

Bódé befogadó, megújulni képes, jövőben bizó városrész

Bódé múltjába kalauzol Utassy Istvánné könyve. A polgármester megköszöni (Fotó: Györkös)

■ Szoboravatóval és könyvbemutatóval ünnepelte Bódé városrész az Ajkához csatolása 70. évfordulóját szeptember 11-én. A kenyérgyári körforgalomban álló Mesebeli Életfa Kapolcsi Kovács Csaba és Kiss Miklós alkotása, A múltó kertje Bódé helytörténeti könyv szerzője Utassy Istvánné. A szoboravatón Szabó-Kovács Krisztina verset mondott, majd az Ajka-Padragkút Táncegyüttes két tagja mutatkozott be Ramasz László coreográfijával.

Ünnepi köszöntőjében Schwartz Béla polgármester kijelentette, hogy amikor 2002-ben visszaadták Bódénak a városrész kulcsát, az volt a szándékuk, hogy felszabadítsák az itt élőkben az erőt. Joggal feltételezték, hogy ebben a városrészben nagyon sok erő van, amelyet az emberek hordoznak magukban. Akkor számos teendő várt rájuk, amit mára el is végeztek.

Már kiépült a csatornahálózat, megújult a városközpont, elkezdte működését a bolgárkert, ami hatalmas vívmány volt, híre a fél világot bejárta, pontosabban az, hogy egy labdarúgó pályából kertet varázsoltak.

Az új lakótelep a város egyik legnépszerűbb helye. Utak, járdák épültek, Bódé vonzó városrészévé vált. A polgármester kijelentette, hogy természetesen ezzel nem lehetünk megelégedve, hiszen még van számtalan tennivaló. Meg kell építeni a kerékpárutat egészen Csingervölgyig, az új városrész megközelítését a Csikólegelőről is lehetővé kellene tenni, a Dózsa utcát szinte teljes egészében át kellene építeni. A temetőhöz vezető utat szélesíteni kell, ugyanitt parkoló építeni. Bódét mindig úgy emlegették, mint gyümölcsös városrészt, színes múltjával, jelenével. Ezt a célkitűzést, életritmust sikerült megragadnia két művésznek, Kapolcsi Kovács Csabának és Kiss Miklósnak, akik most más oldalukról mutatkoztak be. Csabát grafikusként, Miklóst üvegművészként ismertük meg. Ők együtt megalkották ezt a csodálatos életfát, amelyet remélünk,

a közösség befogad. Az alkotás sokaknak tetszik, közösségi oldalakon is sok elismerő szót kapott. A fa ugyan nem fog nőni, de a polgármester reméli, hogy a városrész növekszik, fejlődik, a lakosság pedig élvezzi az életet.

Az alkotók nevében Kapolcsi Kovács Csaba köszönte meg a bizalmat. Megtisztelőnek tartja, hogy őket kérték fel az alkotás elkészítésére. Az életfa Schwartz Béla ötlete volt. A fa jelképezi, hogy mindannyian a természet szülőttei vagyunk, onnan érkezünk, oda térünk vissza és onnan kapjuk a kincseinket, amelyekkel jól vagy rosszul gazdálkodunk. A szív alak, a fa szerkezete Csabától származik, a gyümölcsök, amikben üvegszemek vannak, Miklóstól. A fában női alakok is el vannak rejtve, mégpedig azok a tündérek, akik Csabának segítettek.

A résztvevők Dávid Eszter tolmácsolásában a Vigyázz a madárra című dalt hallgatták meg, gitáron kísért Papp Ferenc. A rendezvény a bódéi közösségi ház kertjében folytatódott, ahol Gerencsér Hilda, a városrész önkormányzati képviselője köszöntötte a megjelenteket, jelenléttelükkel támogatják a lokálpatrióta bódéi lakosságot, aminek ha valamikor lesz évkönyve, piros betűvel kerülhet bele ez a nap. Az a szülőhelyhez kötődés érzése, ami a bódéi lakosságot áthatja, nagyon szép. Büszkeség, ha az ember egy ilyen városrész képviselője lehet, mert azt jelenti, hogy soha nincs egyedül. Bódé egy csodálatos gyümölcsös kert,

lakói képesek az összetartásra, a megújulásra és arra, hogy az emlékeiket megőrizték.

Utassy Istvánné a könyv szerzője elmondta, Bódé olyan közösség, amelyik mindenkit befogad. Amikor Ajkához csatlakoztak, még városi rangja sem volt, de bízott a lakosság abban, hogy együtt jobban fejlődhetnek. A szerző elmondta, hogy az emlékeket meg kell örökíteni az utókornak, különben elvesznek. A mai nyugdíjas korosztály még emlékszik arra, hogyan éltek a szülők, nagyszülők, milyen szokásaik voltak, melyik épületet mire használták, vagy kik laktak abban.

- Tartoztam Bódénak azaz, hogy megírtam a könyvet - mondta Utassy Istvánné. - Itt születtem, nőttem fel, szerettek engem. Jó volt bódéinak lenni. Az itteniek annyiszor tudtak megújulni, újrakezdeni. Hittek a jövőben, dolgoztak, eközben énekkart, zenekart, színjátszó csoportot, olvasókört, sportegyesületet működtettek. Létezett a bolgárkert, volt vízimalom, hentes, zöldecsés, szabó, cipész, vendéglős, akik komfortosabbá tették a bódéiak életét. A Bóday család Öcsről költözött be és rangot adott Bódénak, öregítve a település hírnevét.

Ma is élnek a községben olyan emberek, akiket mindenki ismer. A 100 esztendőes Tóth Sándor szé-

pen szaval, énekel, Hauser Jenő bácsi, a kisgazda, aki a miniszterelnöknek is ír levelet, Szimeiszter Imre szaval, énekel, és csaknem minden rendezvényen részt vesz.

A szerző az egykori bódéi hangulatot kívánta megörökíteni. A régi fotók az egykori életet, a lakókat mutatják be. Köszönetet mondott mindazoknak, akik a megőrzött fényképekkel segítettek a munkáját, valamint Benis Ferencnének, Mics Antalnak, Ajka Város Önkormányzatának, a Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központnak a támogatását.

Schwartz Béla elismeréssel szólt a könyvről, annak szerkezetéről, ugyanis épületenként halad, így az olvasó megtudhatja, melyik család hol lakott. Bódén sok kereskedő és iparos megélt, ami bizonyítja, hogy gazdag település volt. Hauser Jenő bácsi álma, hogy ismét legyen mészárszék. A könyv érdekes, élvezet olvasni. A bemutatót követően a Nostalgia nyugdíjas klub tagjai vendégül látták a több, mint 100 megjelentet. Szimeiszter Imréné klubvezetőtől megtudtuk, hogy egész héten a rendezvényre kérszültek. A vendégeket pörkölttel, pogácsával kínálták. Bódén, a térség gyümölcsöskertjében a vendéglátás nem lehet gyümölcs nélkül, az asztalokon kosárba almát és szilvát tettek.

(ta) ■

Az életfa fája szoborba álmódva. Érdemes közelebbről is megnézni (Fotó: Györkös)

Te mit tennél a mérlegre? Úszógumit, vagy szívet...?

Felhalmozunk, habzsolunk, mindent magunknak akarunk. Mindig kevés, ami van, kell belőle az újabb, a drágább, a sokadik. Egyre több ruha, kutyü és felesleges holmi vesz körül bennünket, na meg jó pár plusz kiló úszógumiként - amit általában fesszengve takargatunk - másoknak meg alig jut valami. Hébe-hóba esetleg egy-egy adomány, vagy egy jó szó, a szürke hétköznapiakban meg marad a bizonytalanság és az üres tányér, meg a szívfájdítás.

Ördögi kör ez, hiszen aki megteheti, egyre csak gyűjtögeti a tárgyakat és a hamis illúziókat, mondván ez most „csak” 500 Ft volt, na és hogy az új felszerelésben *bombanő/álmó pasi* lesz. Na meg figyelemreméltó, okos, egészséges, gazdag, olyan, akit mindenki csodál. Egyedi? Hát nem. A sort a végtelenségig lehetne folytatni, holott nem a szépen maszkírozott valóság mögött rejlik a boldogság, hiszen nem attól fog valaki kitűnni a tömegeből, ha hitelből vett almás-telefonnal *szelfizget* egy szép kocsit (ami természetesen nem az övé) mellett...

A szív az, amit érdemes mérlegre tenni, hiszen aki jó, az minden körülmények között az marad, nem kell semmilyen émelygős cukorszirup, vagy színpompás csomagolópapír, hogy ezt mások is észrevegyék. Szerencsére Ajka e tekintetben is kivételes város, mert itt elég sokan érzik, hogy jönnek lenni, bizony jó. Adni pedig öröm. Helyi történet, hogy egy kamasznak az volt minden vágya, hogy legyen egy focilabdája. Ennél azonban sokkal többet kapott néhány ajkai angyal jóvótából. A játékszer mellé mez és meghívás is érkezett, hogy álljon be a csapatba. Remélhetőleg a fiú barátokra talál és *kristályként* fog csillogni annak tudatában, hogy ismeretlenül is sokan állnak mögötte és támogatják.

SzR. ■

Mattot adott a Bányász SK az NB I/B-nek

Tavaly megnyerte a NB I/B-s csapatbajnokságot a Bányász SK sakkcsapata, idén pedig ismét sikerült jó stratégiát felállítaniuk, ugyanis izgalmas küzdelemben 8:4-re legyőzték a Viadukt Biatorbágy gárdáját idegenben, így ezúttal is ők állhatnak a képzeletbeli dobogó legfelső fokára. Bajnok a Bányász! Nyertes meccset hozott: *Egresi Máté, Cseke Richárd, Pásti Áron, Gaál Zsóka és Kolimár Kristóf* - tájékoztatta lapunkat *Mihályfi Gábor*, a Bányász SK Ajka szakosztályvezetője. Így már nem kérdés, hogy a következő versenyszorban a NB I-ben indul majd az ajkai csapat. A Bányász idei évéről hamarosan hosszabban is beszámolunk. Addig is gratulálunk a sikerhez!

SzR. ■

Diákélet vírushelyzetben

Toll, füzet, kézfertőtlenítő, maszk

■ A szociális távolság betartásával mosolyogva üdvözltek egymás a tanév első napján a felsőbb éves bányász diákok. A kilencedikesek távolról szemlélték leendő osztálytársaikat. Más volt ez a tanévnyitó, mint a korábbiak, amikor már a kapuban egymás nyakába ugrottak a viszontlátás örömeiben. A járványveszély átírta az elmúlt tanév egy részét, a végzősök búcsúját, a vizsgákat. Az elmaradt rendezvények miatt már az elmúlt tanév lezárása is kissé keserűsre sikeredett. A járványhelyzetben az iskolások és a technikai dolgozók élete is bizonyultabb, nehezebb lett.

Mindenki remélte, hogy szeptemberre minden visszaáll a régi kerékvágásba. Az Ajkai Gimnázium Technikum, Szakképző Iskola, Általános Iskola, Sportiskola és Kollégium Bánki Donát Intézményegységében jártunk, ahol Csizmazia Csaba intézményegység-vezető segítségével bepillantást nyerhettünk abba, milyen az élet a veszélyhelyzetben.

Szeptemberben indult három évfolyammal és több, mint 30 diákkal a Csodavár általános iskola. Az egykori óvoda épületének emeletén alakították ki a három tantermet. A kis létszámú osztályok jól elférnek a tágas termekben. A padokat úgy helyezték el, hogy biztosítsák a megfelelő távolságot a gyerekek között. A tanítás nyitott ablaknál zajlik amíg az időjárás ezt lehetővé teszi. A testnevelés órát a szabadban tartják és a szüneteket is az iskola falain kívül

töltik. A bejárati ajtón a kiírás szerint csak odáig kísérhetik a szülők a gyermekeket, az épületbe nem léphetnek be. A bejáratnál a kézfertőtlenítő folyadékot rendszeresen használják, a pedagógusok erre különösen figyelnek. A középiskola épületébe csak maszkban lehet belépni kézfertőtlenítés után. Ahol lehet, az osztályteremben úgy oldották meg az ültetést, hogy minden padban egy diák legyen. Órán nem szükséges a maszk, de a terem elhagyásakor fel kell venni mindenkinek. Olyan foglalkozásokon, amelyeknél mások által is használt eszközökkel dolgoznak, törölkezdővel, vagy fertőtlenítő szerrel letörlik azt.

Az informatika óra a számítástechnika teremben a gép és az asztal fertőtlenítésével kezdődik. A felnőttoktatás keretében érettségi vizsgára készülő esti tagozatos hallgatók számára is kötelező a maszk és a kéz-

fertőtlenítés. A kollégiumba csak orvosi igazolással költözhetnek be a diákok, ott rendszeresen ellenőrzik a testhőmérsékletet. Ha valaki a tanítási idő alatt mutatna betegsége utaló tüneteket, el tudnák különíteni egy olyan helyiségbe, amely külön vizesblokkal és az udvarra nyíló kijáratral rendelkezik. Azok a diákok, akiknek szűkebb környezetében bukkant fel fertőzött, két hétig otthon maradhatnak, hiányzásuk igazoltnak számít. Az otthoni tanuláshoz telefonon és interneten kapnak segítséget. Ez a tanév második hetében egyelőre két diákot érintett. Egyikük sportoló testvéreinek tesztje pozitív lett, a másik diák húgának iskoláját egy fertőzött dolgozó miatt ideiglenesen bezárták, így elővigyázatosságból a nagyobb gyerekek is otthon maradtak karanténban. Csizmazia Csabától megtudtuk, hogy a veszélyhelyzet miatt lényegesen megnőtt a technikai dolgozók munkája. Tanítási napokon kétóránként fertőtlenítik a kilincseket, az ajtókat, a vizesblokkokat, a diákok többsége által használt helyiségeket. A tanítás befejezése után következik a fertőtlenítő takarítás. Az intézmény tanévkezdéséhez Emberi Erőforrás Minisztériumtól (EMMI) az Innovációs Minisztériumtól és az Operatív törzstől kapott egy fertőtlenítő szerekből, kézfertőtlenítőből,

Tanóra a sportgimnáziumi osztályban. Egy pad, egy diák

(Fotó: Tisler)

papírtörlőből álló csomagot, ami még néhány hétig kitart, de ha utána az intézménynek kell ezeket beszereznie, az eléggé megnöveli a kiadásokat. Egy soktantermes, a nappali és esti tagozatos diákokkal együtt csaknem félezer fős iskolában, napi több liter fertőtlenítő szert használnak el. Az intézményegység-vezető elmondta, hogy nagyon nehezen viselik a bizonytalanságot. Az EMMI közleményben kérte az intézményeket, hogy az első félv

tervezett nagyobb rendezvényeket halasszák el. A végzős osztályok már terveznek a szalagavató ünnepséget.

– De mi lesz az akkori helyzet? Ha az aulában szűk körben feltűzzük a szalagot, az nem olyan élmény, mint amikor a művelődési ház színpadán állnak megtelt nézőtér előtt, műsort adhatnak – fogalmazta meg aggályait Csizmazia Csaba.

A jelenlegi helyzetben a nyitótáncot se adhatnak elő, csak

osztálytársak készülhetnek páros táncra vagy egyedileg verssel, énekkel. Az elmúlt tanévben elmaradt a hagyományos szerenád és a ballagás is. A ballagás a vizsga előtt szép ügy, ha az iskolatársak, szülők, családtagok előtt búcsúzhatnak. Ha vizsga után szervezünk egy búcsúaszt, az nem adja vissza azt az élményt. Ha ez kimarad a diákevekből, később nem lehet pótolni, egy életre szegényebb lesz tőle a diák.

(ta) ■

Hamarosan elkezdődik az Okos Ház építése

■ Az Ajkai Kapocs helyi akciócsoport HKFS K-ER7 számú, „Okos Ház” Ifjúsági közösségi ház létrehozása - tárgyú felhívás keretében Ajka Város Önkormányzata 136 millió Ft-ot nyert el, ami a CLLD (Közösség Által Irányított Helyi Fejlesztés) program kulcsprojektje.

A pályázati kiírás megjelenését több mint egyéves közös tervezőmunka előzte meg. Ajkai civil szervezetek, vállalkozók, az önkormányzat és önkormányzati intézmények (összesen huszonnyolc szervezet) tömörültek konzorciumi formába, melynek vezetőjévé

és munkaszervezetévé a Kristály-völgy Terület és Vidékfejlesztési Egyesületet választották meg. A szerveződés egyik alapvető követelménye volt, hogy egyforma arányban kell lennie a civil szervezeteknek, a vállalkozásoknak és az önkormányzati intézményeknek.

Ajkai Kapocs Helyi Akciócsoport néven készítették el közösen azt a Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia (HKFS) nevű dokumentumot, ami később több pályázati felhívás, köztük az Okos Ház projekt alapját képezte.

A csoport a problémák feltárásával és a helyi közösségek szükségleteinek felmérésével kezdte meg a munkát. A résztvevők az egyik legfontosabb feladatnak az ifjúság helyben tartását jelölték meg,

így megkezdődtek a fórumok a középiskolás diákokkal, akik kortársaik számára egy „Okos Házat” álmodtak meg, ahol a fiataloknak lehetősége van közösségi együttlétre, tanulásra és szórakozásra. A véleményt formáló Z generáció szerint médiaszoba és informatikaterem is szükséges egy ilyen létesítménybe, ahol foglalkozhatnak például programozással, vágással, professzionális videók készítésével, vagy más olyan virtuális időtöltéssel, melyekből akár start up vállalkozások indulhatnak el később. A helyiségek számát, beosztását, a szabadidős programokat a diákok a városvezetőkkel, önkormányzati dolgozókkal tréningek keretében tervezték meg. Ebből az ötletből alakult ki az Ajkai Kapocs Akciócsoport kulcsprojektje, melynek támogatási kérelme 2018 szeptemberében érkezett be az Ajkai Kapocs munkaszervezetéhez. Az „Okos ház” kialakításával a város célja tehát az volt, hogy a fiatalok részére olyan közösségi teret teremtsen, ahol lehetőség van a tehetség fejlesztésére és a szabadidő aktív eltöltésére. A pályázatot 2018 decemberében Ajka Város Önkormányzata, mint konzorciumvezető, valamint az ajkai székhellyel rendelkező Újélet 8 Kft., mint

konzorciumi partner elnyerte. A tervezési és engedélyeztetési feladatokat követően eredményesen sikerült a közbeszerzési eljárást lefolytatni, így a Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központ kezelésében lévő Kaszinó átalakítása és bővítése elkezdődhet. Ez nem az egész épület megújulását jelenti, hanem az intézmény előterét és a korábban ott működő Rakéta presszót. Bővebb információ a projekt-

ről a www.ajka.hu oldalon olvasható, vagy Tóth Gergely stratégiai és fejlesztési referenstől kérhető az alábbi elérhetőségek valamelyikén:

Ajkai Közös Önkormányzati Hivatal
8400 Ajka, Szabadság tér 12.
tel: +36-88-521-145
fax: +36-88-212-794
mobil: +36-30-620-4103
fejlesztes@hivatal.ajka.hu
SzR. ■

A város önkormányzata a pályázat megvalósításához a már elnyert 136 millió forintnyi támogatás mellé közel 7,2 millió forint önerőt biztosít pluszban, (ezt az augusztus 18-ai testületi-ülésem szavazták meg a képviselők – a szerk.) mivel a kivitelezési és kapcsolódó költségek megemelkedtek, így a pályázati támogatás már nem fedezte volna a teljes megvalósítást.

A projekt kivitelezésének megvalósítási időszaka 240 nap. Így várhatóan 2021 májusában kerülhet sor a megújult épületrész átadásra. A támogatás forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

Az építési munkálatok miatt fellépő kellemetlenségeért az önkormányzat az ott lakók megértését és türelmét kéri, hiszen a bontási munkákkal zaj és por is jár majd, amelyek néhány nap múlva el is kezdődnek

Megújult a belvárosi orgona

Elischer Balázs ellenőrzi a beépítendő sípokat. „A bizalom jó dolog. Az ellenőrzés még jobb.” (V.I.L.) (Fotó: Györkös)

■ **Vannak titokzatos hangszerek, amelyek nehezen tárukoloznak ki az átlagember számára. Ilyen az orgona is, amely a kórus mögött megbújik a templomok félhomályában. A hangzása viszont tiszteletet parancsoló erővel tör elő, amellyel betölti a templomi tereket, vagy a koncerttermeket.**

A belvárosi Jézus Szíve Plébániatemplomban található orgona augusztusi felújítása kapcsán alkalmunk nyílt kicsit többet megtudni a hangszerek királynőjéről.

Reitter István, az 1934-ben felszentelt templom történetének a legjobb ismerője készségesen beszélt a templom orgonáiról, arról, hogy Ajkán a kezdetekkor harmónium szolt a szentmiseken 1964-ig. (A hangszer még fellelhető a plébánián.) Majd dr. Börzsey János plébános 60 000 forintos költségen orgonát építtetett a kórusba, amelyet 1974-ben átdolgoztak és 1977-ben újrestauráltak. Végül 1983-ban egy új, a kornak megfelelő mechanikus csúszkaláda-rendszerű két manuálon és pedálon 17 regisztert szám-

láló orgonát tervezett Áment Lukács. Tóth Tamás okleveles építőmérnök pedig a homlokzatot és az orgonaszekrényt és az orgonaszekrényt álmodta meg a hangszer köré. A gyártó vállalat az Aquinum Orgonaépítő Kft. volt. Az 1986. június 8-án Ther József plébános által megáldott orgona 1 300 000 forintból készült el.

Elischer Balázs orgonaművész-karnagy közreműködésével ez utóbbi orgonának a felújítási munkáit végezték idén augusztus első hetében. Vele beszélgettünk a templom életében rendkívülinek mondható eseményről.

– **Miért volt szükség a felújításra?**

– Az elmúlt 34 év alatt elég sok károsodás érte a szerkeze-

tet, amelynek következtében mechanikai problémák keletkeztek. Porosak lettek a sípok, néhány hang már nem szólalt meg, mások zajosak voltak, mindemellett nagyon kellemetlen volt, hogy hamissá vált a hangzás. A szélsőséges időjárási viszonyok sem tettek jót a hangszernek. Ezenfelül átlagosan tíz évente kellene tisztítani ezeket az épített orgonákat.

– **Ki végezte a munkálatokat?**

– A szakmai munkát Péntek Gergely sarkadi orgonaépítő és javító irányította. Vele a debreceni évek alatt kerültem barátságba, így nagyon baráti áron vállalta el a munkát. Egy, másfél millió forint költségű lett volna ez a felújítás, de nekünk 500 ezer forintért elvégezte. Ezt az összeget viszont a *Filharmonia Magyarországhoz* benyújtott pályázatunkkal előteremtettük, így az egyházközségnek nem került pénzébe a felújítás. Még meg kell említeni, hogy rajtunk kívül két növendék is segített, akik nyári gyakorlatuk egy részét töltötték itt Ajkán.

– **Miből állt egy ilyen hatalmas szerkezet felújítása?**

– Első lépésként a sípokat kiszedtük a helyéről. Kompresszorral portalanítottuk, majd nedves ruhával áttöröltük a fém és fa részeket, a szekrényt. Ezek után, kipolíroztuk, hogy visszanyerjék régi fényüket a sípok, beszabályoztuk a mechanikát, majd minden sípot visszahelyeztünk a helyére. Végül a hangolás következett, ami bizony elég aprólékos, sok türelmet igénylő munka.

Gyógyteák is teremnek a bolgárkertben

Lósóska, bíborkasvirág, menta, homoktövis, hárs és diólevél gyógytea is van abban a gyűjteményben, amelyet a bolgárkert dolgozói hoztak létre. Az önkormányzat által közösségi termelésre létrehozott kertben a négy alkalmasított gyógyteákat is természet, amelyekből különféle teákat készítenek. Kovács Tibor gondnoktól megtudtuk, hogy ma már csaknem félszázféle tea várja az érdeklődőket. A teákat rendezvényeken bemutatják vagy főznek és kóstoltatnak is. Tapasztalatuk szerint egyre nagyobb igény van az egészséges életmódra, nő az egészségtudatos lakosok száma. A gyógynövényeknek nincs mellékhatásuk, ha megfelelően fogyasztják azokat, a konyhakertben is meg lehet termelni. Az immunrendszer erősítésére, a téli hónapokra való felkészítésében komoly szerepük van. A bemutatás

vagy a kóstoltatás lehetőségével sok rendezvényszervező él. Aki szeretne gyógynövényeket termeszteni, a bolgárkert dolgozói ellátják tanácsokkal, valamint a kert nyitva tartási idején be is mutatják a növényeket. A kert nem csak a kertbarátokat várja, hanem kiváló és könnyen megközelíthető hely egy családi sétához, vagy piknikhez. Nemrég készült el egy kiépített bográcsozó hely, amelyben a szabadban lehet készíteni egy finom ételt. Megérkeztek a kiülőpadok is, ahol meg lehet pihenni. A kert dolgozói régi háztartási és mezőgazdasági eszközökből rendeztek be kiállítás, amely szintén látogatható. A fiatalabbaknak élmény, hogy láthatják a dédszülők által használt szenes vasalót, a múlt század közepén divatos konyhai kredencet, a régi, súlyokkal működő piaci mérleget.

(ta) ■

Rongálás helyett inkább véd a környezetet!

Ajka Város Önkormányzata sokat tett azért, hogy Padragkúton a Bányakert a helyiek kedvelt találkozási helye legyen, ahol ténylegesen az volt a fő szempont, hogy a fiatalok, a családok és az idősebbek is jól érezzék magukat, kulturált környezetben. A terület rendbetétele sok forrást és energiát igényelt, de a város vezetői úgy érzik, hogy megérte az erőfeszítéseket. A szabadterei sütőhelyek, a játszótér és a kert vonzó kikapcsolódási pont lett.

Talán túlföntül is azzá vált, ugyanis a játszótér mellett létesített nyilvános mosdókat, amiket szintén a környezet komfortosabbá tétele céljából hozott létre az önkormányzat, szeptember 10-én délután valakik megrongálták. Lehet, hogy jó heccnek gondolták, hogy a wc-kből úgyszólván tavat csináltak, eldugítva őket. A plafonra szórt „mintákról” nem is beszélve..., viszont ezzel jelentős kárt okoztak a településrészeknek és legfőképpen a padragkúti lakosoknak, akik eddig vigyázva, az új értékeket tiszteletben tartva használták a területet.

Az önkormányzat jelezte, hogy a város pozitív céllal hozta létre a Bányakertet azért, hogy a lakosságnak lehetőséget nyújtson a szabadban való, kellemes időtöltésre, ezért rendkívül sajnálják, hogy egyesek ennyire nem törődöm módon, vagy szándékosan így állnak a környezethez és embertársaikhoz, rombolva a bizalmat egymás között.

Aki a későbbiekben hasonlót tapasztal, az jelezze az önkormányzatnál *Keresszegi Ferencnek* a +36/30/350-9450-es telefonszámon, hogy a város mielőbb megtehesse a szükséges lépéseket az ügyben. De remélhetőleg nem lesz legközelebb...

SZR. ■

PÁLYÁZATI KIÍRÁS

Ajka Város Önkormányzata Népjóléti Bizottsága pályázatot hirdet a **8400 Ajka, Újélet utca 18. I/19.** szám alatti Fecskeházban megüresedő garzonlakásra.

Az **I/19.** szám alatti lakás egy szobás, 31 m² alapterületű, a lakbér 500.- Ft/m²/hó. Energetikai besorolás: „C” minősítés

Pályázati feltételek:

Pályázatot azok az ajkai lakóhellyel rendelkező fiatal párok nyújthatnak be, akik közül legalább az egyikük 35 év alatti, de a pár másik tagja sem haladja meg a 40 éves kort, akik lakásigényük végleges megoldásáig, de legfeljebb 5 évig lehetnek a garzonházban bérlők.

A pályázat benyújtásának feltétele, hogy

- a fiatal pár házastársi vagy élettársi kapcsolatban él,
- nem rendelkeznek önálló ingatlan tulajdonnal,
- mindketten kereső tevékenységet folytatnak (kereső tevékenységnek

minősül az anyasági el-látás is),

- Magyarországon bejegyzett hitelintézettel, vagy biztosító társasággal kötött lakáscélú előtakarékossági szerződéssel rendelkeznek.

Az előtakarékosság havi összege nem lehet kevesebb 25.000.-Ft-nál.

A garzonlakásban a **bérelti idő** a bérelti szerződés megkötésének napjától számított legfeljebb 5 év, az 5 év eltelté után a lakást a fiataloknak el kell hagyni.

Az elhelyezés biztosításának feltétele, hogy a fiatal pár írásban vállalja, hogy minden változást mely a lakásbérelti szerződésben foglaltakat érinti, 15 napon belül írásban bejelenti a bérbeadással megbízott szervnek.

Szerződészegésnek minősül és a lakást 3 hónapon belül el kell hagynia a fiatal párnak, ha

- akár egyikük kereső tevékenysége 90 napnál hosszabb időre megszűnik,
- a vállalt lakáscélú előtakarékosságot 90 napnál

hosszabb ideig nem fizeti, illetve nem a szerződésben vállaltak szerint fizeti, - 2 hónapot meghaladó lakbérhátraléka van, és a bérbeadással megbízott szerv írásos felszólítására 8 napon belül a hátralékot nem fizeti be, - a fiatal pár házassága, élettársi kapcsolata megszűnik.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó nevét és címét,
- a pályázatra vonatkozó jogosultságot igazoló iratokat, nyilatkozatokat (munkáltatói igazolás, előtakarékossági szerződés másolata)
- az arra vonatkozó nyilatkozatot, hogy a pályázó a pályázati hirdetésben foglalt feltételeket elfogadja, és a megpályázott lakásra bérelti szerződést kíván kötni,
- valamint, hogy a pályázó hozzájárul ahhoz, hogy nevét a bizottság nyilvánosságra hozza.

Több pályázó esetén előnyt élvez az a fiatal pár, amelyik

- pályakezdő,
- régebben kezdett lakás-célú előtakarékosságot,
- a bizottság által előírt összegnél nagyobb előtakarékosságot vállal.

A pályázatokat 2020. október 5. napjáig írásban, az erre a célra rendszeresített formanyomtatványon kell benyújtani az Ajkai Közös Önkormányzati Hivatal Szociális és Igazgatási Irodáján (IV. emelet 415. szoba). A megjelölt határidő elmulasztása jogvesztő!

Pályázati nyomtatvány rendelkezésre áll az Ajkai Közös Önkormányzati Hivatal Szociális és Igazgatási Irodáján (415. sz. iroda hétfőn és szerdán 8-12 és 13-15,30 óra között) vagy letölthető a www.ajka.hu oldalról.

A pályázatokat a bizottság a pályázati határidő leteltét követő, soron következő ülésén bírálja el, melynek eredményéről a pályázókat írásban értesíti.

Johanidesz Sándor
Népjóléti Bizottság
elnöke

Cs.B.É. ■

Sokszínű hivatás

Látásproblémák egy optometrista szemszögéből

Buzora Beáta optometrista. Nincs igazán szem előtt
(Fotó: Györkös)

■ **A tudás, a tájékozottság bővítése nyitottságot, érdeklődést, sőt kíváncsiságot igényel. Az újdonságokra való fogékonyság és ez által az ismeretlen felfedezése lehet érdekes, izgalmas, kihívást is jelenthet számunkra, de a fejlődés garantált. És ez a lényeg. Buzora Beáta optometristával kevésbé ismert, a köztudatban nem szereplő hivatásáról beszélgettünk. Tartsanak velünk!**

– **Mivel foglalkozik egy optometrista és hogyan válhat valaki azzá?**

Általában nem is tudják a fiatalok, amikor továbbtanulnak, sokan nem is hallottak még erről a lehetőségről vagy szakmáról, amit az országban egyetlen helyen, a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Karán, az orvosi képződiagnosztika szakon oktatnak. Négy éves főiskolai, BSC képzés. Az első két évfolyamon egészségügyi alapozó tárgyakat tanultunk, többek között anatómiát, patológiát, élettan-kóreltetant, fizikát,

mikrobiológiát, kémiát, biokémiát, gyógyszerészet és sebészetet, melyek minimális rálátást engednek a különböző területekre. A második évfolyam elvégzése után választható a szemészet, az optometria szakirány.

– **Mi vonzotta ehhez a szakmához?**

Az orvosi és a kutatói terület érdekelt, így találtam rá az orvosi képződiagnosztikára. Nagyon érdekelnek a természettudományok, különösen a biológia, azon belül a mikrobiológia, genetika. Ko-

rábban azt gondoltam, hogy a fizika kevésbé, de a főiskolán rájöttem, hogy ez nem így van, mert a fénytán elég érdekes volt.

– **Az optometria tudomány?**

Magyarországon még nem forrt ki magát a képzés, de Amerikában mester- és doktorképzés is van belőle, valamint további különbség, hogy ott szürke hályogot is műthetnek az optometristák. Itt Magyarországon, ha elvégezzük az iskolát, nagy rálátásunk lesz a szemészetre, a különböző szembetegségekre.

– **Mi az alapvető különbség a szemész orvos és az optometrista között?**

Az optometrista a szem fizikai fénytörési problémáit korrigálja. Az orvos a biológiai háttérrel foglalkozik. Az optometrista látáskorrekciót végez, az orvos pedig szembetegségeket, elváltozásokat gyógyít, kezel. Az optometrista kontaktológiában is jártas, a kontaktlencse viselésének pedig nagyon konkrét és fontos szabályai vannak. Számtalan szövődménye létezik, amennyiben nem rendeltetészerűen használják – elsősorban a fiatalok. Éppen így - különböző okokból - sajnos a szürke hályogot sem veszik komolyan. Azt érdemes fejben tartani, hogy egy ilyen viszonylag bagatell betegségben akár meg is lehet vakulni, ha nem fordulunk szakemberhez.

– **Mi lehet az oka annak, hogy nem terjedt el jobban és az emberek tudatába nem épült be az optometrista hivatás?**

Én ezt egy nagyon szép hivatásnak tartom, csak Magyarországon nem volt megfelelő képzés. Az optometristák oktatása

tehát már zajlott, de korábban a látásérzés szakmára épült. Tapasztalataim szerint komoly hiány van szemészorvosokból, jóval nagyobb rá az igény az emberek részéről: nehéz hozzájuk bejutni és egy szemüvegért heteket, hónapokat kell várni. Az orvosok sem erre specializálódtak. Szívesebben foglalkoznak magával a konkrét betegséggel, a cukorbetegség, magas vérnyomás és egyéb betegségek szemészeti szövődményeivel. Nekik ez lenne a fő profiljuk és örülnének is, ha az optometristák lennének róluk a szemüveg-felírások terhé. Ha eljutna Magyarország arra a szintre, mint Amerika, hogy tovább lehetne ezt vinni mesteri vagy doktori képzésen, akkor a szürke hályog műtétekre sem fél évet kellene várni és nem lenne ez a hosszú várólista.

– **Mit lát leggyakoribb problémának a páciensekre vonatkozóan?**

A látást annyira természetesnek veszik az emberek, hogy amíg nincs vele problémájuk, addig nem is keresnek fel szemészetet vagy optikát. Akkor válik hirtelen fontossá, amikor elveszik ez a képességük, vagy csökken, zavaróvá válik a számukra. Ami gyakoribbá vált az utóbbi időben és egyre fiatalabb életkorban jelentkeznek, az a szürke hályog.

– **Mi lehet ennek az oka?**

Az UV sugárzás egyre erősebb, egyre intenzívebb, ami előrébb hozza ezt a szembetegséget, így már harminc éves körüli korban jelentkezhet.

– **Mit tart különösen fontosnak, mit javasol az embereknek?**

Ne várjanak hónapokat, hogy eljuthassanak egy sze-

mészetre. Az optikában jó esetben kiszűrjük a problémát és tovább irányítják, amennyiben szükséges.

A látás az idegrendszerrel összekapcsolt folyamat, fontos tudni, hogy több millió idegsejt dolgozik a látásunkon. Ennek ellenére többen hajlamosak arra, hogy nem fordulnak a szakemberhez, hanem eldöntik melyik szemüveg vagy kontaktlencse lesz jó nekik és egészen egyszerűen megrendelik az internetről.

Nagyon sokan tartanak a vizsgálatától, talán félnek szembeülni a valósággal. Minden problémának a megoldása ott kezdődik, hogy egyáltalán felismerem, hogy létezik. Utána elmegyek egy szakemberhez és kapok róla egy képet. Nagy az egyéni felelősség, amihez valamennyi tudás szükséges, ezért tájékozódni kell. Ezután még mindig eldönthetem, hogy milyen kezelést választok. De nem otthon, az internetre hagyatkozva próbálom megoldani a problémát.

Nagyon gyakori jelenség, hogy az emberek egymás szemüvegét próbálgatják, és az alapján döntenek el, jó lesz-e neki az a szemüveg. Nagyon sok ember nem akar multifokális szemüveget, csupán azért, mert felpróbálta a barátját és az neki nem volt jó.

Tudatlanság van jelen a szemészeti, optikai eszközök, kontaktlencsék és az internetes vásárlási lehetőségek között. Sok embernek az a szempontja, hogy olcsóbban jusson hozzá a szemüveghez. A kontaktlencsét a fiatalok túlhordják: a napi lencsét hetekig, a havi lencsét hónapokig, de találkoztam már olyan esettel is, hogy valaki három hónapig nem vette ki a szeméből. A kontaktlencse nem folyamatos hordásra van kitalálva, ezeket egy hónapig lehet

viselni, nem lehet éjjel-nappal hordani. A helytelen használat miatt szaruhártya átültetésre is sor kerülhet (acanthamoeba), ami nagyon komoly probléma. A laza illesztésű kontaktlencse pedig elmozdulhat, lecsúszhat a szemhéj alá, ami újabb problémákat vet fel.

Az is hozzátartozik, hogy nem olcsó a szemüveg és sok családnak meg kell gondolnia, miből fogja finanszírozni.

– **Melyek a leggyakoribb problémák?**

Munkám során a kontaktlencse túlhordása által okozott problémákkal találkozom leginkább. Nem beállított vérnyomással, illetve cukorbetegséggel nem lehet jó dioptriát megállapítani. Fejfájásos panaszok, szédülések, neurológiai kórképek hátterében is állhat szemprobléma, szembetegség.

– **Hány éves korban javasolt az első vizsgálat?**

A szemész szakorvos három éves kor előtt nem szokta javasolni, mivel ekkor még nagy az alkalmazkodási képessége a szemnek. Nálunk Magyarországon optometrista nem vizsgálhat 16 évnél fiatalabb gyermeket.

Összefoglalásként a szakember elmondta, hogy véleménye szerint a kontaktlencse használatát nagyon meg kellene tanulniuk a fiataloknak, komolyan kell venni azt is, hogy legyen tartalék szemüvegük. A szülők pedig figyeljenek a gyerekekre, a szürke hályogra, az UV sugárzásra és ne csak akkor keressék fel a szakembert, amikor már súlyos a probléma. A megelőzésre és ne a kezelésre fektessük a hangsúlyt.

RE ■

Átalakul a parkolási rendszer

A városi parkolás rendszerének felülvizsgálatára készül Ajka önkormányzata, s eközben igyekszik majd figyelembe venni az érintettektől érkező javaslatokat.

Van azonban néhány „kökemény tény”, amit mindenképpen figyelembe kell majd venni a végső döntés meghozatalakor. Tény például az, hogy az infrastruktúra fejlesztés üteme képtelen lépést tartani a növekvő lakossági igényekkel. Mialatt a városban 6000-rel nőtt a magántulajdonú gépkocsik száma (jelenleg úgy 15000-re tehető), csak 1300 új parkolót sikerült létesíteni és néhány száz meglévőt korszerűsíteni, felújítani. Az „egy lakás egy autó” alapvetés is idejéért múlt, miután ma már nem ritka családon belül a kettő, sőt három autó sem.

Tapasztalhatják a feszültséget mindazok, akik munkából hazatérve lakásuktól csak jóval távolabb lelnék parkolóhelyre. Hiába a kedvezményes bérlet, hely is kell hozzá.

Sokan vannak olyanok is, akik nem ajkai lakosok, itt csak tartózkodási hellyel (régbebbi terminológiával élve „ideiglenes lakcímmel”) rendelkeznek. Az átalakítás őket is fájdalmasan érintheti majd. Ha nem „telepsznek le” Ajkán, elveszítik eddigi, kedvezményes bérletre szóló jogosultságukat.

Már készül az új parkolási koncepció, amely kitér majd a parkolóvezeték átalakítására, a háziorvosok kedvezményére és a céges gépkocsik státuszára is. Figyelembe veszi más városok tapasztalatait és természetesen számít majd az érintettek, az ajkai állandó lakosok véleményére is. Az előkészítés menetéről mi is tudósítjuk majd olvasóinkat.

L. S. ■

Gumiabroncsot loptak

Kisebértékű elkövetett lopás vétsége miatt emelt vádat az Ajkai Járási Ügyészség egy devecseri és egy ajkai férfival szemben, akik idén nyáron felnőre szerelt gumiabroncsokat loptak a Devecser melletti használtcikk piacról. A vádirat szerint a 36 és 33 éves férfiak július 25-én délelőtt mentek a meggyeserdei piacra, kifejezetten azért, hogy onnan lopjanak. A vádlottak az egyik hangár elöl összesen négy garnitúra, felnőre szerelt gumiabroncsot vittek el, melyeket azután ismeretlen személynek értékesítettek. A bűncselekménnyel okozott 80000 forint kár nem térült meg, ezért a sértett polgári jogi igénygel élt az elkövetőkkel szemben. Az ügyészség a vádiratában tárgyalás mellőzésével büntetővégzés meghozatalára tett indítványt az Ajkai Járásbíróságnak azzal, hogy az idősebb, büntetett előéletű vádlottal szemben felfüggesztett fogházbüntetést, míg társával szemben pénzbüntetést szabjon ki. Indítványozta továbbá az ügyészség azt is, hogy a bíróság a sértett, mint magánfél által előterjesztett polgári jogi igénynek adjon helyt.

Tanácsadás és segítség mozgássérülteknek

Mozgássérültek számára tart tanácsadást és nyújt segítséget a Mozgássérültek Aktív Egyesülete minden második hét keddjén 10 és 12 óra között a Civil Házban. Az első alkalommal, szeptember 15-én Péntek Andrea sorstársi mentor és tanácsadó várta az érdeklődőket. A tanácsadó kérdésünkre elmondta, céljuk, hogy a mozgássérült embereknek segítséget, információt adjanak arra vonatkozóan, hogy az állapotuk figyelembe vételével milyen ellátásra jogosultak, hol tudják igényelni azt. Tapasztalata szerint a mozgássérültek egy része nem tudja, hogy mi jár neki. Ők a rokkantsági ellátástól a fogyatékosági támogatásig, parkoló-kártyáig, minden ilyen ügyintézésben megpróbálnak segítséget nyújtani. A szolgáltatást bárki igénybe veheti, ha személyesen nem tudja felkeresni őket, akkor az aktivegyesulet@aktivegyesulet.hu email címen, vagy a 06-70-774-2798 telefonszámon léphet kapcsolatba velük. Akik csatlakoznak az egyesülethez, számos kulturális és sport programon, kiránduláson, műzeumlátogatáson vehetnek részt. A tagok minden kedden a sportcsarnokban ping-pongozhatnak, valamint kosárlabdázhatnak és speciális kerékpárral kerékpározhatnak. A lövészetben több, mint 10 alkalommal szerveztek már országos versenyt. Péntek Andrea elmondta, azért is jó sorstársi közösséghez tartozni, mert egymásnak átadhatják tapasztalataikat, amiből kölcsönösen sokat tanulhatnak, erőt meríthetnek.

A következő tanácsadás időpontja szeptember 29. kedd, 10-től 12 óráig.

(ta) ■

Járványügyi óvintézkedések a vmk-ban

A Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központ csatlakozik a koronavírus járvány terjedésének csökkentését célzó széleskörű összefogáshoz, amelynek keretében a kulturális intézmények az alábbi, közös szabályokban állapodtak meg.

1. Előadásainkat csak tünetmentes nézők látogathatják.
2. A Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központban kizárólag tünetmentes dolgozók vehetik fel a munkájukat.
3. Az intézményünk kézfer-

tőtlenítési lehetőséget biztosít, kérjük látogatóinkat, nézőinket, hogy használják a kihelyezett kézfertőtlenítőket.

4. Növeljük az intézmény közösségi tereiben és környezetében a takarítás és fertőtlenítés gyakoriságát, kiemelt tekintettel a mosdókra, pultokra, kilincsekre.
5. A Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központ egész területén nyomtatékkal ajánljuk a maszkviselést. A színházterem és a mozi látogatója kizárólag maszkban és

a testhőmérséklet mérése után lehetséges.

6. A nézőtérre bemenni, és azt elhagyni az intézmény által meghatározott módon lehet (szakaszos ki-, és beengedés).
- Kérjük, tartsák be munkatársaink utasításait.
7. Az intézmény közönségforgalmi területeiben kötelező a munkatársak maszkviselése.

Ajka, 2020. szeptember 7.

Ajka Város Önkormányzata és a Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központ

Kirakattárlat a Bodza együttessel és süteménykóstolóval

Kilencedik alkalommal szervezi meg *Dorner László* alpolgármester, az Óváros és a Bányásztelep önkormányzati képviselője barátaival a *Kirakat tárlatot*. Az idei évben az *Ajkai Képzőművészeti Egyesület* tagjainak az alkotásait tekinthetik meg az érdeklődők *szeptember 24-től október 8-ig*. A tárlat megnyitója *szeptember 24-én, csütörtökön délután 4 órakor* kezdődik a Frankel Leó utcában a Marcipán cukrászda előtt. A tárlaton a tervek szerint az *Európai Mobilitási Hét* gyermek rajzpályázatának nyertes alkotásai is megtekinthetők lesznek, az alkotók ajándékot kapnak. A gyermekek és felnőttek számára kézműves foglalkozást tartanak. A megnyitón a *Bodza együttes* szórakoztatja az érdeklődőket, akik az *Üveggyári Nyugdíjas Klub* tagjai által készített süteményeket kóstolhatják.

(ta) ■

A Filharmónia koncertsorozat folytatódik – színpadon a Jazzation

Öten a színpadon. Dalikkal megidéztek az egész világot

(Fotó: Györkös)

Magyarország legismertebb jazz-acapella formációja, a *Jazzation Énekegyüttes* lépett fel a Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központban szeptember 10-én. A *Filharmónia Magyarország* bérletes előadását eredetileg áprilisra tervezték, az elhalasztott koncertet hallhatta most a közönség.

Az idén 15 éves együttesnek több lemeze is megjelent, a legutóbbi lemez egy koncertfelvétel, amin nagyon sok olyan dal van, amit előadtak az est folyamán, családias hangulatban. Bármi is volt az ok, az egy főre jutó hangok aránya meglehetősen magas volt. Aki kihagyta ezt az alkalmat, csak sajnálhatja, hogy nem volt elég bátor egy igazi jazz koncerthez. Az is hozzátartozik persze, hogy a vokalisták szerint egy valamire való jazz koncerten az előadók többen vannak, mint a közönség – ez a poén is a művészek

jó humorát bizonyítja, akik emellett kedvesek voltak és közvetlenek, nem elhanyagolható módon pedig kitűnően énekeltek. A közönség hálás figyelemmel viszonyozta a művészek munkáját: *Várallyay Katus, Bolyki Sára, Kanizsa Gina, Fábrián Attila és Silló György* szórakoztatta a zenekedveket – érdekesség, hogy legutóbbi előadó „beugrott” az utolsó pillanatban, mivel egyik tagjuk karanténban tölti az idejét, a helyettese pedig belázasodott (így van ez, ezekben a „koronás” időkben). Az együttes bejárta már a fél világot, így hát némi kerülővel, de végül Ajkára is eljutottak – reméljük, nem utoljára.

Hallhattuk a randevúról, szerelemről és szeretett fővárosunkról szóló filmzenét, amely egyúttal a koncert címadó dala is volt: *Pest megér egy estét*, felcsendült a *Macskafogóból* a *Vámpírszerenád*. A balladából sem volt

hiány: hallhattunk szerelmes, latin lüktetésű dalt éppen úgy, mint szomorú, fájdalmasan-szép ír éneket. Többféle népdallal ismertették meg a közönséget az énekesek, egy tajvani, illetve egy moldvai magyar népdal feldolgozását is bemutatták. A sokszínű koncertre a *Hópihéek lebegnek* című karácsonyi lemezükről egy csodaszép, reneszánsz dalt, a *Cseresznyefa éneket* is elhozták nekünk.

A Filharmónia idei évadának következő hangversenye adventi hangulódásra hívja az érdeklődőket december 8-án *Sebestyén Márta* és *Andrejszki Judit* előadásában. Jövő év januárjában *László Boldizsár* és *Szekerés Adrián* „Különös találkozás” címmel lép majd színpadra. Az évad utolsó hangversenye *Balázs János* (Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas zongoraművész), valamint *Tompos Kátya* előadása lesz.

RE ■

PROGRAMAJÁNLÓ

Művelődési házak

Szeptember 18-án 17 órakor Ki az utcára, ki a térre! A *Hangadók* zenekar és a *Hidasi Réka Band* koncertje az Agórán.

A Kultik Ajka műsora

szeptember 17. - szeptember 23.

Hab 2D – magyar romantikus vígjáték, 89 perc (12) - **vetítési időpontok: minden nap 18:15.**

Miután összecsaptunk 2D - amerikai romantikus

film, 105 perc (16) - **vetítési időpontok: minden nap 16:15.**

Mulan 3D - amerikai családi kalandfilm, dráma, 120 perc (12) - **vetítési időpontok: szombat és vasárnap 14:00.**

Nagypapa hadművelet 2D - amerikai vígjáték 98 perc (16) - **vetítési időpontok: minden nap 20:00.**

Ajka TV

Az Ajka TV továbbra is heti két új adással jelentkezik Ajkai Tükör című műsor-

val (hétfőn és pénteken 19 órától).

Az ismétlések az adások napján és az azokat követő napon a szokásos rendben folynak. (hétfőn 23 h, kedd: 9h, 15h, 19h, 23h; péntek: 23 h, szombat: 9h, 15h, 19h, 23h.).

Műsoraink továbbra is megtekinthetők a <http://ajkatv.hu> weboldalon, a televízió Facebook oldalán (<https://www.facebook.com/ajkatelevizio>), illetve az Ajka TV YouTube csatornáján.

IDEGEN TOLLAK – lapszemle

Közelít Ajkához a balatoni iszap

balatontipp.hu – Érdekes hírré bukkantunk a *balatontipp.hu* internetes portálon. Eszerint a Balaton tervezett mederkotrásából származó konszolidálódott iszapot – jobb híján – a Nyírad melletti felhagyott nyílt-színi bauxitbánya gödrökben helyeznék el. Ezzel helyet biztosítva a korábbi lerakóban a „friss” iszapnak. A vonatkozó tanulmány készítői szerint: „A bányagödrök térfogati kapacitása lehetővé teszi, hogy nemcsak a bányagödrök területén, hanem az elkövetkező néhány évben végzendő kotrások anyagának elhelyezése is, azaz a zagytér folyamatos ürtítése.” Ugyancsak a *balatontipp.hu* írja, hogy „A kitermelés napi kapacitására tett becslések alapján várhatóan max. napi 20-30 nyergesvontató kapacitásának megfelelő mennyiség tekinthető reálisnak”.

A szállítás idejét - nyári szezonon kívül - a Balatongyörök-Nyírad útvonalon mintegy öt évre kalkulálják.

Egy nap alatt 50-en kerültek karanténba

infopapa.hu - Szeptember 12-én késő délután 32 zárlat van hatályban (megerősített, pozitív eset), 19-en vannak elkülönítés alatt és 102-re emelkedett a járványügyi megfigyelések száma. Ez azt jelenti, hogy összesen 153 érintettje van városunkban a koronavírus-járványnak, míg egy nappal korábban ez a szám 103 volt. Az elmúlt 24 órában tehát újabb 50 személyt helyeztek a hatóság járványügyi megfigyelés alá, de szüntettek is meg megfigyelésről szóló határozatokat, melyek lejártak. ... Még péntek este 1 járványügyi zárlatot feloldottak, szombaton viszont 4 újabb esetben rendeltek el zárlatot.

Tapolcai adomány a hazai orvostudomány támogatására

tapolcaimedia.hu - Értékes orvostechnikai eszközöket szállított le és adományozott a napokban a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara részére Tapolca város és az Egységben Tapolczáért Egyesület küldöttsége.

Dr. Rendeki Szilárd tanszékvezető vette át a műszereket a tapolcai küldöttségtől (Fotó: tapolcaimedia.hu)

A két elektronmikroszkópból és egy perfúzorból álló három darab speciális eszközt az orvostudományban hasznosítja a jövőben a felsőoktatási intézmény. A használt, de nagy értékű műszerek számos egyéb eszközzel és kórházi bútorzattal egyetemben a közelmúltban *Rig Lajos* országgyűlési képviselő kapcsolatai révén érkeztek Tapolcára. A két kamionnyi érték a svájci Máltai Lovagrend közvetítésének, közreműködésének, az Egységben Tapolczáért Egyesület tagjainak, a város önkormányzatának és számos magánszemély összefogásának volt köszönhető.

Épül a jégcsarnok – Már csak hetekben mérjük a műszaki átadásig hátra lévő időt. A nyitómeccsen zűg majd a „dotoho!”, mivel kiszivárgott hírek szerint valószínűleg egy vérbeli cseh hokis csapat lesz a város vendége. (Fotó: Lékó)

Lipótiak jönnek a Kristályhoz

Az MLSZ Magyar Kupa megyei fordulóján túljutott Ajka Kristály SE a Lipót Pékség SE Győr NB III-as csapatát kapta ellenfélként a főtáblán.

A Győr és Mosonmagyaróvár között elhelyezkedő község neve ismert, hiszen péksége országos hírű. A cég támogatja, az évekig a Győr-Moson-Sopron megyei élvonalban szereplő lipóti labdarúgó szakosztályt, amely jelenleg a NB III. Nyugati csoportjában kilenc forduló után a nyolcadik helyen, a középmezőnyben foglal helyet. Most négy NB I-et és öt NB II-t is megjárt játékos szerepel az együttesben. Az idei bajnokság eddigi legeredményesebb góllövője is lipóti: Szabó Lukás 9 góllal. Az egyesület játékerejét mutatja, hogy a 2020-ban feljutott Balatonfüredi FC-t 3:0-ra verte meg a Balaton partján.

Azért nekik is voltak gyengébb napjaik, így bizakodva fogadhatja a Kristály a lipótiakat Tósokberénden szeptember 19-én, szombaton 15.00 órakor.

Cs.B.É. ■

Gólzáporos zakó Debrecenben

A Merkantil Bank Liga 8. fordulójában az FC Ajka csapatát a Debreceni VSC látta vendégül a Nagyerdei Stadionban. Az alföldi csapatnak egyértelmű célkitűzése a gyors visszajutás az első osztályba, ennek megfelelően az összecsapás esélyesének a Kondás Elemér vezette együttes számított. A mérkőzés nem indult eseménydúsán, kissé érződött

a csapatokon a csaknem kéthetes kihagyás. A féldió legnagyobb helyzete Nagy Krisztián előtt adódott, amikor a jobb szélről meglóduva kapura tört, ám a debütáló Gróf Dávidon nem tudott kifogni. A második játékrész feléig kitartott a gólcsend, majd egyszer csak beindult a gólgyártás. Bárány indította be a folyamatot, előbb lábbal, majd fejjel is eredményes

volt. A 72. percben Kinyik talált be, ezzel már 3-0-ra vezetett a Loki. A zöld-fehérek azonban nem roskadtak össze, hatalmasat játszva sikerült két óriási góllal felzárkózni, előbb Csizmadia pókhálózott ki a 77. percben, majd Zsolnai is hasonló ívre küldte a játékszt a 80. percben, 3:2. Az ajkai álmok és a remény a 86. percben tört össze Szécsi találattal

követően, majd két perccel később Bárány talált be ismét (harmadjára). A rendes játékidő utolsó másodperciben azonban az Ajka még ki tudott sajtolni magából egy gólt, Görgényi vette be Gróf kapuját. Így az eddigi hazai mérkőzéseinek gólt nem kapó DVSC az Ajkától hármat is kapott, de kettővel többet is lőtt. DVSC- FC Ajka 5-3.

BD ■

Sorsoltak a kupában

Csütörtök este sorsolták ki a MOL Magyar Kupa párosításait a múlt évben átadott Puskás Arénában. A 128 versenytelévő csapat közül az NB I. valamint az NB II-es gárdák kiemeltnek számítottak, így ők még nem csapathozhatnak össze egymással. A kupasorozat nem csak a nevében

tartogat újítást a 2020/21-es kiírásra, mert a legjobb 16 között megszűnik az oda-visszavágós rendszer, így egy összecsapáson múlik a párharc. A sorsolás városunk számára is nagy hírértékkel bírt, hiszen az FC Ajka mellett a megyei első osztályban szereplő Ajka Kristály SE is az érdekelt csap

patok között szerepelt. Az FC Ajka csapatára idén a 6. fordulóban egyelőre nem vár akkora túra mint tavaly (Újfehertó - Szabolcs-Szatmár-Bereg m.), mivel csak „ide”, Székesfehérvárra utazik az Ikarus Maroshegy együtteséhez, amely a Fejér megyei első osztályban szerepel. A Kristály ellenfele

egy erősebben jegyzett ellenfél lesz, a Lipót Pékség SE. A Győr-Moson-Sopron megyei csapat jelenleg az NB III-ban szerepel, és kilenc mérkőzés elteltével a tabella 8. helyén áll.

(A mérkőzések időpontjai, a sportajánlóban megtalálhatók.)

SPORTAJÁNLO

Labdarúgás

MOL Magyar Kupa

Szeptember 19-én 15 órakor az Ajka Kristály SE játszik a Lipót Pékség SE játékosaival Tósokberénden.

Szeptember 20-án 15 órai kezdettel az Ikarus-Maroshegy csapata fogadja az FC Ajka játékosait. Helyszín: Mezővári József Sportpálya

Kézilabda

Felnőtt férfi NB1/B. Nyugat

Hazai pályán a sportcsarnokban fogadja szeptember 20-án 17 órai kezdettel a KK Ajka a PEAC férfi kézilabda csapatát.

Teke

Szuperliga Férfi

Szeptember 19-én szombaton 13 órakor a Köfém SC fogadja az Ajka Kristály SE játékosait.

Női felnőtt labdarúgó csapatunk az NB II-es bajnokság harmadik fordulójában a megyei rivális Pápai ELC együttesét fogadta a Városi Sportcentrumban. Balszerencsésen indult a találkozó, rögtön a második percben vezetést szerzett a Pápa Belovics öngóljával. Bő tíz perccel később ismét zörrent a hazai háló, Gyarmati duplázta meg a vendégek előnyét a 15. percben. Az első játékrészben több találat nem született, így 0-2-vel vonulhattak szünetre a csapatok. Fordulást követően ismét veszélyes volt a Pápa, az 55. percben ismét Gyarmati villant meg és a kapuba jutatta a játékszt, 0-3. A legtöbben már elkönnyelték a pápai sikert, de az Ajka irtalmatlan erőket mozgatót meg. A 75. és a 79. percben Ferencz Brigitta révén felzárkózott egygólos különbségre a

zöld-fehér alakulat majd a 82. percben Berzsényiné egyenlített ki az eredményt. A ren-

des játékidő utolsó percében aztán érkezett a slusz-poén, Ferencz Brigitta talált be har-

madjára, így alakítva ki a 4-3-as hazai sikert.

BD ■

Lendületes meccs volt. A végén csattant az ostor

(Fotó: Kovács Ivett)

Szociális ismeretekből ajkai diák lett a legjobb

Országos első helyezést szerzett a 2019/2020-as tanévben megrendezett Ágazati és ágazaton belüli specializáció szakmai érettségi vizsgatárgyak versenyén szociális ismeretek tantárgyból Slabár Barbara.

A múlt tanévben a tíz legjobb közé két ajkai diák került. Kiss Rozália az első, internetes fordulóban a 18. helyezést szerezte meg, majd az érettségi vizsga eredményének beszámításával a 10. helyen végzett, így továbbtanulásnál ő is - ugyanúgy mint Barbara - 100 pont előnnyel indul. Felkészítő tanáraik voltak Bruzsa Kata,

A győztes diákok: Slabár Barbara (balra) és Kiss Rozália, mögöttük felkészítő tanáraik, Rába Jánosné, Rénes Klára, Csiki-Kovács Szabina és Bruzsa Kata (Fotó: Tisler)

Rénes Klára, Csiki-Kovács Szabina és Rába Jánosné.

Slabár Barbara kérdésünkre elmondta, hogy az országos verseny első fordulójában egy feladatsort kellett megoldaniuk, három válasz közül a helyeset kellett kiválasztaniuk. A kérdések a pszichológia, az egészség- és a szociálpolitika területét érintették. Néhány napon belül megtudta, hogy ő érte el a legmagasabb pontszámot, így már készült is az országos fordulóra, ahol már személyesen kellett volna megjelenni, de a járványveszély ezt keresztülhúzta, mivel lezárták az iskolákat. Elszomorodott, amikor megtudta, hogy az országos

versenyt sem tartják meg. Szerette volna, ha zsűri előtt szerepelhet, ami az érettségi vizsga előtt hasznos tapasztalatszerzés lett volna számára. A szervezők úgy határoztak, hogy a verseny első fordulójában szerzett pontszám mellé az érettségi vizsga eredményét számítják be, és annak alapján határozzák meg a végső sorrendet.

Barbara más tantárgyakból is jól teljesít, kedvenc tantárgya a pszichológia, az angol nyelv, az irodalom és a történelem. Óvónő szeretne lenni, azért jelentkezett a kisgyermekgondozó szakmacsoportra, mert az itt megszerzett ismereteinek hasznát veszi a hivatásában

is. Szeret kisgyermekkel foglalkozni, mert lehet őket játékosan fejleszteni, tanítani. A kicsinyek nagyon fogékonyak és szerethetőek. Barbara és Rozália most ötödik és egyben utolsó tanévet tölti a Szent-Györgyi-ben, mindketten Sopronban szeretnének továbbtanulni.

Már a második alkalommal végzett az élen két, egymást követő tanévben a Veszprémi Szakképzési Centrum Szent-Györgyi Albert Technikum és Kollégium diákja. A 2018/2019-es tanévben Mohácsi Evelin nyert, aki jelenleg a soproni óvónőképző főiskola első éves hallgatója.

(ta) ■

Lapszél

Menyegző

Házasságot kötöttek: Hangudi Krisztián és Szabó Zsanett 2020. 09. 05-én, Csomor László és Sziber Zsuzsanna 2020. 09. 05-én, Suba Tamás György és Romhányi Eszter 2020. 09. 05-én, Gerics Gergely és Kozma Andrea 2020. 09. 11-én, Horváth Péter és Bárdossy Bettina 2020. 09. 12-én, Kaufman Ádám és Brányi Tünde 2020. 09. 12-én, Lóczi Gergely Krisztián és Fekete Fanni Aliz 2020. 09. 12-én, Rózsavölgyi Norbert és Plachy Diána 2020. 09. 12-én.

Gólyahír

Köszöntjük városunk legifjabb polgárait: Lakatos Róbert és Lakatos Tímea Aranka 2020. 08. 27-én született kisfiát Levente Róbertet, Kovács Dávid és Örvényesi Fanni 2020. 08. 27-én született kisfiát Lórántot, Tóth Péter és Németh Viktória 2020. 08. 30-án született kislányát Korina Szófiát, Takács Zsolt és Görög Edina 2020. 08. 31-én született kislányát Zsófit, Kolompár Márk és Tóth Tímea 2020. 09. 03-án született kisfiát Márk Jusztint, Petőházi Péter és Bencsik Andrea 2020. 09. 05-én született kisfiát Patrikot.

APRÓHIRDETÉS

» **Energetikai tanúsítást** vállalok gyors határidővel, kedvező áron Ajkán és környékén. 06-30/ 956-7005
» **Elektromos összeszerelőket** keresünk Veszprémben! Ingyenes buszjáratok! Kereset: nettó 170.000 Ft-tól! PannonjobKft +36202405449

GYÓGYSZERTÁRI ÜGYELET

2020 szeptember

Minden nap 8-20 óráig Patikaplus Gyógyszertár Fő út 66.

20-22 óráig:

17-én HORIZONT PATIKA Szabadság tér 10.

18-án KÍGYÓ GYÓGYSZERTÁR Frankel L. u.16.

19-én PATIKAPLUS GYÓGYSZERTÁR Fő út 66. (Tesco)

20-án CALIX PATIKA Semmelweis u.2.

21-én GYÖRGY GYÓGYSZERTÁR Alkotmány u. 20.

22-én HORIZONT PATIKA Szabadság tér 10.

23-án KÍGYÓ GYÓGYSZERTÁR Frankel L. u.16.

24-én PATIKAPLUS GYÓGYSZERTÁR Fő út 66. (Tesco)

25-én CALIX PATIKA Semmelweis u.2.

26-án GYÖRGY GYÓGYSZERTÁR Alkotmány u. 20.

27-én HORIZONT PATIKA Szabadság tér 10.

Ajkai sikerek a szabadidős lovasverseny döntőjén

Mindenki nyert valamit. Újra lovas nemzet leszünk?

(Fotó: Györkös)

■ **Szeptember 12-én a Nomádia Rendezvényközpontban zajlott a szabadidős lovasversenyek 4. fordulója, a döntő, ahol 12 versenyszámban mérték össze tudásukat a lovasok. Ragyogó időben hirdették ki a bajnokokat a megmértetesen, ahol a leglátványosabb díjugrató versenyszámokon kívül a kezdő, vezetőszáron lovaglók is bemutathták tudásukat.**

A szabadidős lovasok szép számban neveztek az ajkai döntőre, a különböző kategóriák megmértetéseit csak időnként szakította meg egy-egy díjkiosztó, hogy aztán folytatódjon a verseny napszálltáig. Dél előtt a legkisebbek, a lovas sporttal ismerkedők mutathatták meg, mit tudnak már vezetőszáron vagy futószáron, mennyire tudnak összhangban mozogni a lóval, járásának ritmusával. A vezetőszáras feladat a legfiatalabb, *utánpótlás* lovasoknak biztosít lehetőséget arra, hogy már idejekorán aktív részesei lehessenek a díjlovas vers-

nyeknek. Mindezek mellett ez a verseny egy kitűnő alkalom arra, hogy ló és lovása élete első versenyhelyzetét élesben is kipróbálhassa. A gyerekeknek a koruknak megfelelően kell lovalogniuk. Alapvető fontosságú a jó ülés, a ló mozgásának követése, és a lovas otthonos, jó érzete a lovon. Figyelni kell a lovalgás „természetességére”, hogy harmonikus legyen a lovas, a felvezető, és a ló közötti kapcsolat. Elsősorban a gyerekek kedvét, és a ló iránti bizalmát kell figyelni egy ilyen versenyen. Mindez nagyon fontos a későbbi sikerek eléréséhez, így ezen a dön-

tón is a vezetőszáron lovalgó négy nevező első helyet érdemelt ki magabiztosságával.

Az ügyességi versenyszámokat kezdő, haladó és nehéz kategóriában rendezik. A kezdők egyszerű vonalvezetésű pályán, bóják, rudak és oszlopok között lovalognak. Itt vágtázni nem lehet, a pályára maximum 12 akadály helyezhető el. A haladók már minden jármódban tudnak lovalogni, itt vágtázni is lehet. A pálya 15 akadályt tartalmazhat. A nehéz kategóriában már ugratnak is lovasok, fordulókkel nehezített pályán, mindhárom esetben alapidőhöz viszonyítják a versenyzők idejét és hibapontokat kapnak az akadályok, vagy bóják leveréséért. Ügyességi kezdő versenyszámban két ajkai lovas is a dobogóra állhatott, *Kató Panna* második, *Csont Réka* harmadik lett, mindketten az Aj-

kai Lovas és Hagyományörző Egyesület versenyzői.

Ügyességi haladó és ügyességi nehéz kategóriában is szép sikert könyvelhettek el a helyiek, előbbiben *Csont Rebeka* (Ajkai Lovas és Hagyományörző Egyesület), utóbbiban *Böhm Szofi* (Somló Térség Lovas Egyesület) lett harmadik. A verseny végén a díjugrató számok következtek, különböző akadálymagasságokkal. A díjugratás lényegében nem más, mint egy rögzített akadályokból álló, meghatározott területen lévő pálya lelovagolása. Ahogy a versenyek szintje nő, és az akadályok egyre magasabbak lesznek, ez a sport egyre inkább a kiképzésről, a ló és a lovása közötti kapcsolatról szól, valamint arról, hogy a lovas mennyire képes a lehető legjobb vonalon végigvezetni a lovat, és hogy milyen a ló ugróképesége. Ezen az estebe nyúló versenyen több hibátlan akadálylovaglást is láthatott a szép számú szurkolótábor, közülük az ajkaiak a díjugratás 60-70 cm-es (ez az akadályok magasságára utal - a szerk.) kategória versenyzőjének, *Lázár Hannának* tapsolhattak a második helyért, aki a Somló Térség Lovas Egyesület versenyzője. Pék Gyulától, Ajkai Lovas és Hagyományörző Egyesület elnökétől, a szabadidős szakág vezetőjétől megtudtuk, hogy a vírushelyzet okozta időpont módosítások szerencsére nem befolyásolták a versenyek lebonyolítását. Egy fordulót nem tudtak csak pótolni, és mi sem bizonyítja jobban a szabadidős versenyek létjogosultságát, mint hogy ezen a szombaton is 189 startos maratoni megmértetés volt a Nomádia Rendezvényparkban.

(VHA) ■

KERTÁPOLÓ

Muskátli szaporítása dugványozással

■ **A muskátli a legkedveltebb erkélynövény, szinte kötelező tartozéka minden háznak, ablaknak és balkonnak. Ez a csodálatos virág az 1600-as években került Európába. Az angol nemesítők munkájának köszönhetően ma már több mint ötven féle muskátli közül lehet válogatni. Hazánkban négy muskátli faj a legkelendőbb. Az álló, amit paraszt vagy kerti muskátlinak is hívnak, valamint a futó és félfutó muskátlik az angol és az illatos muskátlik. Ez utóbbi a nevét onnan kapta, hogy leveleit megdörzsölve erősen fűszeres, muskotályos illatot áraszt. Ez a növény a szúnyogok távoltartására is kiváló.**

A tiroli házak virágpompáját megirigyelve itthon is egyre többen vásárolnak futómuskátlikat amelyeknek leomló virágzuhataga egészen elképesztő látványt nyújt az erkélyek korlátjain. A muskátlitöveket ajánlatos folyamatosan fiatalítani. A 2-3 éves tövek virágoznak a legszebben, az öregebb növények gyengébb virágzásúak lehetnek. A virágok gond-

zása mellett a szaporítása is egyszerű, néhány alapvető szabály betartásával nagyon sokáig csodálhatjuk szépségüket. A nemrégiben elhunyt Bálint gazda tanácsait követve szeptemberben és októberben lehet a legsikeresebben dugványozással szaporítani a muskátli töveket. Az ilyenkor gyökereztetett dugványoknak van idejük megerősödni a fagyokig. A

friss hajtásnövények a teleltetés után elég nagyok ahhoz, hogy tavasszal korán virágba boruljanak. Csakis a teljesen egészséges, friss és erőteljes dugványok alkalmasak a gyökereztetésre. Az erre a célra alkalmas hajtásokat egészséges, gazdagon virágzó bokorról, éles késsel kell levágni, mert a roncsolt szövetek nem fejlesztenek gyökereket. A dugvány 15-20 cm hosszúságú legyen, és úgy kell megvágni, hogy az alsó szárcsomó alatt kb. fél cm hosszúságú szárcsonk maradjon. A virágos, vagy bimbós hajtások nem alkalmasak a szaporításra. Az álló muskátli hajtásokat levágás után érdemes pár óráig, akár egy napig is pihentetni, hogy a nedv eltavozzon és csak az után földbe ültetni. A futómuskátlikat viszont levágás után azonnal el kell

ültetni. A gyökereztetéshez 80-95 %-os páratartalomra van szükség. Ilyen körülményeket biztosítva úgy 3-4 hét alatt lesz életképes a kis növény. A megfelelő páratartalmat leginkább úgy tudjuk biztosítani, ha a növényeket nejlonzacskóval letakarjuk. Gyakori öntözéssel a dugványok őszig erőteljes gyökerezetet fejlesztenek. Így a fagyok beállta előtt fölszedhetjük őket, cserépbe ültetjük, és fagymentes helyen, például előszobában, folyosón, lépcsőházban átteleltethetők. Az ilyen muskátlitövek tavasszal gyors növekedésnek indulnak, és bővebben virágoznak, mint az átmentett öreg tövek. A muskátlitövek átteleltetése is vissza-visszatérő problémája a kertbarátoknak erről egy későbbi lapszámba fogunk beszámolni.

F.P.T. ■

A muskátli kedvelt kerti és balkonnövény. Ősszel szaporítsuk (Fotó: Futó)